

Publications

Monographs

1. *The Book of Zechariah in the Gospel of John* (Études bibliques: Nouvelle série 64; Pendé: J. Gabalda et Cie – Leuven: Peeters 2012). Ss. 590. ISSN 0760-3541, ISBN 978-2-85021-214-7. Reviews: J. Kręcidło, *Studia Theologica Varsaviensia* 50/2 (2012) 269-272; L. Devillers, *The Biblical Annals*, 3 (2013) 214-217; M. Crimella, *Rivista biblica* 62 (2014) 275-278.
2. *Patmos. Geografia, historia, apokryfy* (Biblioteka Szkoły Dabar 2; Rzeszów: Bonus Liber 2021). Ss. 220. ISBN 978-83-66566-79-8.

Edited Books

1. Co-editor with K. Napora, "Niewiastę dzielną kto znajdzie?" (*Prz 31,10*). *Rola kobiet w biblijnej historii zbawienia* (red. A. Kubiś – K. Napora) (Analecta Biblica Lublinensia 14; Lublin: Wydawnictwo KUL 2016). Ss. 505. ISBN 978-83-8061-291-4.
2. Francis Martin, William M. Wright IV, *Ewangelia według św. Jana* (Katolicki Komentarz do Pisma Świętego; Poznań: W drodze 2020).
3. Antoni Tronina, *Księga Kapłańska. Wstęp, przekład, miejsca paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2021).
4. Antoni Tronina, *Księga Hioba. Wstęp, przekład, miejsca paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2021)
5. Antoni Tronina, *Księga Psalmów. Wstęp, przekład, miejsca paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2021).
6. Editor of the issue: *Relacje homoseksualne a zamysł Stwórcy wobec mężczyzny i kobiety/Homosexuality and the Creator's Plan for a Man and a Woman*, „Verbum Vitae” 39/1 (2021). Ss. 422.
7. Janusz Lemański, *Księga Powtórzonego Prawa. Wstęp, przekład, miejsca paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2022).
8. Piotr Jaworski, *Księga Jonasza. Wstęp, przekład, miejsca paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2022).
9. Kelly Anderson – Daniel Keating, *List św. Jakuba, Pierwszy List św. Jana, Drugi List św. Jana i Trzeci List św. Jana* (Katolicki Komentarz do Pisma Świętego; Poznań: W drodze 2023) = Kelly Anderson – Daniel Keating, *James, First, Second, and Third John* (Catholic Commentary on Sacred Scripture; Grand Rapids, MI: Baker Academic 2017).

Articles

1. „Tożsamość rozmówców Jezusa w J 8,31-59”, *Ecclesiae, patriae et homini serviens. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu biskupowi Kazimierzowi Górnemu z okazji 70. rocznicy urodzin oraz piętnastolecia posługi pasterskiej w Kościele rzeszowskim* (ed. E. Białogłowski *et al.*) (Rzeszów: Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego 2007) t. 2, 111-136.
2. „Zechariah 6:12-13 as the Referent of γραφή in John 2:22 and 20:9. A Contribution to Johannine Temple-Christology”, *The Biblical Annals* 2 (2012) 153-194.
<https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/837>

3. „Listy Janowe jako świadectwo wspólnoty przeżywającej kryzys”, *Symposium* 16 (2012), no. 1 (22) 37-58.
4. „Poznać prawdę i prawda was wyzwoli. Związek między Janowymi koncepcjami prawdy i wolności w świetle J 8,31-36”, *Prawda was wyzwoli* (Scripturae Lumen 4. Biblia i jej oddziaływanie; Tarnów: Biblos 2012) 59-85.
5. „Lista dwunastu plemion w Ap 7,5-8” [The List of the Twelve Tribes in Rev 7:5-8], *Biblica et Patristica Thoruniensia* 5 (2012) 51-83.
<https://doi.org/10.12775/BPTh.2012.003>
6. „Uniwersalizm miłości Boga według J 3,16” [The Universality of God’s Love as Reflected in John 3:16], *Verbum Vitae* 23 (2013) 127-160.
<https://doi.org/10.31743/vv.1551>
7. „The Poor Widow’s Mite. The Contextual Reading of Mark 12:41-44”, *The Biblical Annals* 3 (2013) 339-381. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/535>
8. „Betlejem – między teologią, historią i archeologią”, *Resovia Sacra* 18-20 (2011-2013) 9-30.
9. „The Literary Form and Meaning of John 8:31-36”, *The Biblical Annals* 4 (2014) 121-145. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/497>
10. „Janowe rozumienie pracy Boga i człowieka. Studium zastosowania terminów ἐργάζομαι oraz ἔργον w czwartej Ewangelii” [The Johannine Understanding of Divine and Human Work: The Use of Lexemes ἐργάζομαι and ἔργον in the Fourth Gospel], *Verbum Vitae* 25 (2014) 127-154. <https://doi.org/10.31743/vv.1570>
11. „Czas Kościoła czasem świadectwa Ducha. Relacja pomiędzy Duchem Świętym a świadectwem w Dziele Łukaszowym”, *Moc świadectwa. Symposium w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym. Katowice, 8-9 XI 2013* (ed. J. Wilk) (Dni Duchowości 9; Katowice: Księgarnia św. Jacka 2014) 32-68.
12. „Jesus’ Trial before Herod Antipas”, *Resovia Sacra* 21 (2014) 239-277.
13. „Kobiety jako model wiary w Ewangelii Markowej”, *Świadkowie wiary. Biblia o wierze* (ed. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 10, Lublin: Wydawnictwo KUL 2014) 133-170.
14. „Walka o integralną wiarę chrystologiczną w Pierwszym Liście świętego Jana w kontekście historii wspólnoty Janowej”, *Od wiary Abrahama do wiary Kościoła* (Analecta Biblica Lublinensia 11, Lublin: Wydawnictwo KUL 2014) 83-102.
15. „Jezus piszący po ziemi (J 8,6.8). Przegląd poszukiwań dotyczących treści napisu, znaczenia gestu i kwestii piśmienności Jezusa”, *Warszawskie Studia Teologiczne* 28/1 (2015) 124-151.
16. „Drzewo figowe, osioł i woda żywa. Rola Księgi Zachariasza w Ewangelii Janowej”, *Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich* 12 (2015) 383-407. = *Resovia Sacra* 22 (2015) 211-237.
17. „Człowiek czy anioł? Tożsamość młodzieńca w Markowej narracji o pustym grobie Jezusa (16,5-7)”, *Przegląd tomistyczny* 21 (2015) 385-420.
18. „Radość Przyjaciela Oblubieńca z powodu głosu Oblubieńca w J 3,29”, *Radość Ewangelii. Biblijne źródła chrześcijańskiej radości* (ed. A. Zawadzki) (Analecta Biblica Lublinensia 13; Lublin: Wydawnictwo KUL 2016) 163-192.
19. „Znaczenie pozycji aniołów w grobie Jezusa w J 20,11”, *The Biblical Annals* 6/3 (2016) 459-493. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/2206>
20. „Uboga wdowa – symbol Izraela, wzór ucznia, ikona Chrystusa”, *„Niewiastę dzielną kto znajdzie?” (Prz 31,10). Rola kobiet w biblijnej historii zbawienia* (ed. A. Kubiś – K. Napora) (Analecta Biblica Lublinensia 14; Lublin: Wydawnictwo KUL 2016) 287-312.

21. „'Miłości pragnę, nie krwawej ofiary'. Relektura Oz 6,6 w Ewangelii według św. Mateusza”, *Collectanea Theologica* 86/4 (2016) 103-124.
22. „Kobieta cierpiąca na krwotok oraz córka Jaira jako symbol Izraela. Próba analizy symbolicznej Mk 5,21-43”, *Studia nad Ewangelią według św. Marka. Nowy Testament: geneza – interpretacja – aktualizacja* (ed. W. Linke – J. Kręcidło) (Lingua Sacra. Monografie 8; Warszawa: Bractwo Słowa Bożego – Ząbki: Apostolicum 2017) 66-111.
23. „Dlaczego w narracji Janowej Piotr nie płakał po zaparciu się Jezusa? Kilka refleksji na temat prezentacji postaci Piotra w J 18,1-27”, *Resovia Sacra* 24 (2017) 233-262. Reprint in *Lumen Bibliae. Pismo nowej ewangelizacji przy ogrodzie biblijnym w Myczkowcach* 6 (2016) 73-98.
24. „The Rhetorical Syncretism in the Johannine Presentation of Jesus and Peter”, *The Biblical Annals* 7/4 (2017) 487-529.
<https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/2158>
25. „Dlaczego w relacji Mateusza Jezus wjeżdżał do Jerozolimy na dwóch osłach? Część 1: Referent drugiego zaimka αὐτῶν w Mt 21,7” [Why Did Jesus Enter Jerusalem Riding on Two Donkeys in Matthew’s Account (21:1-11)? Part 1: The Referent for the Second Pronoun αὐτῶν in Mt 21:7], *The Biblical Annals* 8/1 (2018) 29-45.
<https://doi.org/10.31743/ba.2018.8.1.02>
26. „Dlaczego w relacji Mateusza Jezus wjeżdżał do Jerozolimy na dwóch osłach? Część 2: Motywy umieszczenia dwojga zwierząt w tekście Mateusza” [Why Did Jesus Enter Jerusalem Riding on Two Donkeys in Matthew’s Account (21:1-11)? Part 2: Reasons for Having Two Animals in the Account], *The Biblical Annals* 8/2 (2018) 213-258. <https://doi.org/10.31743/ba.2018.8.2.04>
27. „Interpretacja pokutna Janowego opisu obmycia stóp uczniom przez Jezusa. Cz. 1: Interpretacje sakramentalne na tle współczesnych wyjaśnień J 13,1-20” [Penitential Interpretation of the Johannine Foot-washing. Part 1: Sacramental Interpretations against the Background of Current Explanations of John 13:1-20], *The Biblical Annals* 8/3 (2018) 379-420. <https://doi.org/10.31743/ba.2018.8.3.04>
28. „Interpretacja pokutna Janowego opisu obmycia stóp uczniom przez Jezusa. Cz. 2: Argument odwołujący się do antropologii kulturowej” [A Penitential Interpretation of the Johannine Foot-Washing. Part 2: An Argument from Cultural Anthropology], *The Biblical Annals* 8/4 (2018) 567-586.
<https://czasopisma.kul.pl/index.php/ba/article/view/318>
29. „Temat stworzenia w Ewangelii Janowej”, *Collectanea Theologica* 88/3 (2018) 5-38.
30. „Metafora Oblubieńcza w Ewangelii Janowej. Część 1. Oblubieniec spotyka Oblubienicę (J 1–4)” [Spousal Metaphor in the Gospel of John. Part 1: The Bridegroom Meets His Bride (Jn 1–4)], *Studia Gdańskie* 42 (2018) 39-65.
<https://doi.org/10.26142/stgd-2018-002>
31. „Metafora Oblubieńcza w Ewangelii Janowej. Część 2. Mesjańskie zaślubiny (J 12–20)” [Spousal Metaphor in the Gospel of John. Part 2: The Messianic Wedding (Jn 12–20)], *Studia Gdańskie* 43 (2018) 39-59. <https://doi.org/10.26142/stgd-2018-025>
32. „The Old Testament Background of “Ecce Homo” in John 19:5”, *Biblica et Patristica Thorunensia* 11/4 (2018) 495-519. <https://doi.org/10.12775/BPTh.2018.024>
33. „Morderczy gniew. Intertekstualna lektura Mt 5,21-22” [Homicidal Anger: An Intertextual Reading of Mt 5:21-22], *Verbum Vitae* 34 (2018) 249-287. <https://doi.org/10.31743/vv.2018.34.10>
34. „Judas, Disciples or Jesus’ Word? A Mysterious Reference to «the Scripture» in John 17,12”, *The Biblical Annals* 9/1 (2019) 131-176. <https://doi.org/10.31743/biban.284>

35. „Wytyczne dla autorów INB KUL. IBS KUL Instructions for Contributors”, in S. Bazyliński, *Wprowadzenie do studium Pisma Świętego. Wydanie drugie poprawione, uzupełnione i poszerzone* (Kielce: Jedność 2019) 320-326.
36. „Wiara – dzieło Boga w nas. O rozumieniu „dzieł Boga” w J 6,29”, *Przegląd biblijny* 12 (2020) 100-107.
37. „The Hemorrhaging Woman and Jairus’ Daughter as Representatives of Israel. An Attempt at the Symbolic Reading of Mark 5:21-43”, *The Biblical Annals* 10/3 (2020) 355-387. <https://doi.org/10.31743/biban.9313>
38. „The Creation Theme in the Gospel of John”, *Collectanea Theologica* 90/5 (2020) 375-414.
39. „«I delight in love, not in sacrifice»: Hosea 6:6 and Its Rereading in the Gospel of Matthew”, *Collectanea Theologica* 90/5 (2020) 295-320.
40. „Roman versus Jewish Reckoning of Hours in the Gospel of John: An Exegetical Misconception That Refuses to Die”, *The Biblical Annals* 11/2 (2021) 247-280. <https://doi.org/10.31743/biban.12233>
41. „Rzymska czy żydowska rachuba godzin w Ewangelii Janowej? Przykład egzegetycznego nieporozumienia”, *Kogo szukasz? (J 20,15). Księga Pamiątkowa dla Księdza Profesora Henryka Witczyka w 65. rocznicę urodzin* (ed. W. Chrostowski – M. Kowalski) (Ad Multos Annos 21; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich - Kielce: Jedność 2021) 298-328.
42. „Godzina dziesiąta czy szesnasta? Wokół przekładu i interpretacji ὥρα ἤν ὥς δεκάτη w J 1,39”, *Dobrze jest dziękować Panu. Księga Jubileuszowa dla Księdza Profesora Waldemara Chrostowskiego w 70. rocznicę urodzin* (ed. J. Kręcidło – B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 22; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich 2021) 316-335.
43. „Starotestamentowe tło Piłatowego stwierdzenia *Ecce homo* w J 19,5”, *Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich* 17-18 (2020-2021) 387-420.
44. „Biblijny obraz św. Józefa”, *Sanktuarium św. Józefa w Rzeszowie-Staromieściu* (ed. M. Trawka – B. Walicki – S. Zych) (Rzeszów-Kolbuszowa: Nasza Drukarnia Justyna Adamiec 2022) 11-38.
45. „The Current Debate on the Relationship between Sin and Sickness in John 5:14”, *The Biblical Annals* 12/2 (2022) 203-232. <https://doi.org/10.31743/biban.13727>
46. „Kobiety głoszące Ewangelię w Nowym Testamencie” [Women Proclaiming the Gospel in the New Testament], *Polonia Sacra* 26/3 (2022) 7-28. <https://doi.org/10.15633/ps.26301>

Reviews

1. John Bergsma, *Bible Basics for Catholics. A New Picture of Salvation History* (Notre Dame, IN: Ave Maria Press 2012). Pp. X+182. \$14,95. ISBN-13 978-1-59471-291-3 in *Resovia Sacra* 21 (2014) 565-568.
2. Wojciech Pikor, *Odkrywanie siebie w dialogu z Jezusem. Narracyjna lektura Ewangelii wg św. Jana* (Biblioteka „Pastores”; Pelplin: Bernardinum 2014). Pp. 297. 24,90 zł. ISBN 978-83-7823-510-1 in *Verbum Vitae* 26 (2014) 203-210.
3. Jacek Stefański, *Z Mojżeszem na ścieżkach naszego życia* (Lublin: Gaudium 2014). Pp. 181. 15 zł. ISBN 978-83-7548-187-7 in *Verbum Vitae* 27 (2015) 315-321.
4. Henryk Witczyk, *Błogosławieństwo wiary. Od posłuszeństwa Abrahama do wiary Piotra i Kościoła* (Kielce: Jedność 2015). Pp. 284. ISBN 978-83-7971-260-1 in *Verbum Vitae* 27 (2015) 327-334.

5. Andrzej Draguła, *Emaus. Tajemnice dnia ósmego* (Biblioteka „WIEZI” 310; Warszawa: Towarzystwo „Więź” 2015). Pp 211. 35 zł. ISBN 9788362610785 in *Verbum Vitae* 28 (2015) 457-470.
6. Chris Keith, *Jesus’ Literacy. Scribal Culture and the Teacher from Galilee* (Library of New Testament Studies 413 – Library of Historical Jesus Studies 8; London et al.: Bloomsbury, 2013). Pp. XVI + 224. GBP 17.99. ISBN 978-05-675-33-975 (Paperback) in *The Biblical Annals* 6/4 (2016) 707-714
7. Roman Bartnicki, *Dzieje głoszenia Słowa Bożego. Jezus i najstarszy Kościół* (Kraków: Petrus, 2015). Pp. 362. PLN 49.00. ISBN 978-83-7720-309-5 in *Verbum Vitae* 29 (2016) 357-364.
8. Janusz M. Czernski, *Ewangelia i Listy św. Jana. Wprowadzenie literackie, historyczne i teologiczne* (Opolska Biblioteka Teologiczna 156; Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2016). Pp. 226. PLN 19.90. ISBN 978-83-63950-74-3 in *Verbum Vitae* 29 (2016) 365-370.
9. Lorenzo Gasparro, *Simbolo e narrazione in Marco. La dimensione simbolica del secondo Vangelo alla luce della pericope del fico di Mc 11,12-25* (Analecta biblica 198; Roma: Gregorian & Biblical Press 2012). Pp. 682. EUR 49. ISBN 978-88-7653-198-9 in *Resovia Sacra* 23 (2016) 477-484.
10. Dorota Muszytowska, *Etos chrześcijańskiej wspólnoty. Socjoretoryka Listu Jakuba* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2016). Pp. 357. PLN 25,50. ISBN 978-83-8090-098-1 in *Verbum Vitae* 30 (2016) 337-346.
11. William Randolph Bynum, *The Fourth Gospel and the Scriptures. Illuminating the Form and Meaning of Scriptural Citation in John 19:37* (Supplements to Novum Testamentum 144; Leiden – Boston, MA: Brill 2012). Pp. 213. EUR 116. ISBN 978-90-04-22843-6 (hardback). ISBN 978-90-04-22914 (e-book) in *The Biblical Annals* 7/3 (2017) 381-387.
12. Massimo Grilli, *Il Vangelo secondo Giovanni. Elementi di introduzione e teologia* (Biblica; Bologna: Edizioni Dehoniane Bologna 2016). Pp. 168. EUR 14,03. ISBN 978-88-10-22179-2 in *The Biblical Annals* 7/3 (2017) 389-392.
13. J. Daniel Hays, *The Temple and the Tabernacle. A Study of God’s Dwelling Places from Genesis to Revelation* (Grand Rapids, MI: Baker Books 2016). Pp. 208. \$19.99. ISBN 978-08-010-16-202 in *The Biblical Annals* 8/2 (2018) 283-287.
14. Steven D. Anderson – A.D. Riddle – Todd Bolen, *Photo Companion to the Bible. The Gospels. I. Matthew. II. Mark. III. Luke. IV. John* (www.BiblePlaces.com 2017). DVD & download. USD 299 in *Verbum Vitae* 34 (2018) 495-497.
15. Scott Hahn, *Czwarty Kielich. Odkrywanie tajemnicy Ostatniej Wieczerzy i krzyża* (Kraków: Espirt 2019). Pp. 191. PLN 21,90. ISBN 978-83-66061-68-2 in *Verbum Vitae* 35 (2019) 539-544.
16. Marcin Mój, *Kompozycje warstwowe w Ewangelii Marka* (Attende Lectioni. Series Nova 1; Tarnów: Biblos 2018). Pp. 367. PLN 39,00. ISBN 978-83-7793-607-8 in *Verbum Vitae* 35 (2019) 555-559.
17. Krzysztof Siwek, „Powstał prorok jak ogień” (Syr 48,1). *Droga Eliasza* (Biblijni bohaterowie wiary 1; Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Collegium Bobolanum 2020) in *Resovia Sacra* 27 (2020) 479-482.
18. Adam Ryszard Sikora, *Patmos – wyspa św. Jana. Miejsca na Patmos związane z Apostołem znane z tradycji spisanych i ustnych* (Biblioteka Szkoły DABAR 3; Rzeszów: Bonus Liber 2022). Pp. 335. PLN 120. ISBN 978-83-66566-32-3 in *Verbum Vitae* 40/2 (2022) 575-579. = *Studia Franciszkańskie* 32 (2022) 377-382.

